

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA—DIUMENJE 5 DE DESEMBRE DE 1880

479

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.ª—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Extranjer, (unió postal) trimestre, 40.

SANTS DEL DIA.—Sant Sabas y Santa Crispina.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Sant Joan de Jerusalém.

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Funcions per avuy, tarde, lo grandió drama en 5 actes, La vieja del candilejo y lo ball, La contrabandista de rumbo.—Entrada 3 rals.—A las 3.—Nit, 3.ª d' abono, par, la comedia en 3 actes, El noveno mandamiento y lo ball, La contrabandista de rumbo.—Entrada una pesseta.—A las 8

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy, 4.ª d' abono, impar.—Per la tarde á las 3, á 2 rals. El registro de la policia.—Per la nit, Mefistófele.—A las 8. A 1.ª 99 pessetas; quint pis, 1 pesseta.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, tarde, á un quart de quatre, Pan y toros.—Entrada un ral y mitx.—Nit, á un quart de nou, Pepe-Hillo.—La espada de Damocles.—Entrada 2 rals.
Demá, estreno de La voz pública y otras sarsuelas á benefici del públich.

TEATRO ROMEA.—Funcions pera avuy, tarde.—A las 3.—Entrada 12 quartos.—Lo drama en 3 actes, La noche del viernes santo y la pessa, Salvarse en una tabla.—Nit, la comedia catalana en 3 actes, L'angel de la guarda y la pessa, Lo ret de la Sila.—Entrada 2 rals.—A las 8.

Demá, dilluns á benefici d' una persona vergonyant, la comedia catalana en 3 actes, La mitja taronja y la pessa, Cura de moro.

Lo dimars, 9 representació de la comedia Lo dir de la gent—Se despatxa en contaduría.

TEATRO DEL ODEON.—Avuy, diumenje, tarde y nit, á 10 quartos, lo gran drama en 6 actes y 15 quadros, Guillermo Tell.—Hi ha que advertir que dit drama te dos actes mes que 'l del mateix titol que 's representa en los demés teatros;—y la xistosa comedia en dos actes, en la que tant se distingueix lo senyor Virgili, La estrella ab qua.

TEATRO DE NOVETATS—Avuy.—Sarsuela.—Ent:ada 2 rals.—Tarde, á dos quarts de quatre.—Per última vegada, El salto del pasiego, en 3 actes, dividits en 8 quadros.—Nit, á dos quarts de nou, Luz y sombra, en dos actes. Marina. ab dos actes.

TEATRO ESPANYOL.—Funció pera avuy, diumenje tarde, á las 3. Entrada 12 quartos.—Primera representació del interessant drama en 8 actes, El hijo de la noche, posat en escena ab gran aparato, presentantse en 1. act del aborgran aparato, presentantse en 1. act del aborgrate un grandió buch que maniobrará com si 's trobés en alta mar.—Nit, lo drama en 3 actes, La muerte de Cabrinetty y la pessa, Una calaverada.—Parais 2 rals; platea 3.—A las 8.—Se despatxa en contaduría durant tot lo dia.

BON RETIRO.—Avuy, á dos quarts de quatre, Lo Tamboriner ab balls y coros; y Als peus de vosté.—Entrada un ral y mitx.

SALÓ DE NOVETATS.—Avuy diumenje á dos quarts de quatre.—Ball per la banda de Mérida, composta de 40 professors.

SKA TIN RING en lo teatro del Bon Retiro.—De 2 á 5 y de 8 á 11 sessió de patins.—Entrada 2 rals.

PARTICULARS

TIRSO DE MOLINA.—Teatro del Olimpo.—A las 8.—La ap'audida comedia catalana en 3 actes, En lo camp y en la ciutat y la castellana en un acte, Echar la llave.

Reclams

3, LO PRINCIPAL 3.

Senyors, ha arribat ja 'l dia en que 'm posés á la altura dels mes renomats sastres y ab molta y gran baratura.

Gran basar de robas fetas; géneros bons y abundants pera la mida; especialitat en la estisora; activitat en tot; préus com ningú, pero sense fiar. Per lo carrer del Hospital, recó de Sant Agustí, 3.

MANEL DURAN, el Feo Malagueño.

MONTE-PÍO

CATALÀ DE QUINTAS.

En tots los caps de partit de Catalunya y en aquesta Direcció s' admeten ja suscripcions pera la asociació general dels concurrents á la próxima quinta. Es convenient que 'ls pares de familia se enterin de las ventatjas que 'ls ofereix aquesta Institució per si volen aprofitarse d' ellas.—Plassa San Jaume.

Diari de las sessions

DEL

PRIMER CONGRÉS CATALANISTA

Ha sortit lo QUINT QUADERN, que conté la sessió quinta, celebrada en lo Teatro del Tivoli, segons las notas taquigráficas presas per la Corporació del sistema Garriga.

Preu de suscripció: un ral cada quadern, debent pagarsen quatre en lo moment de fersé la suscripció.

Als membres del «Congrés» lo 50 per 100 de rebaixa.

Los números sols, un ral per tothom.

Se suscriu en l' Administració del DIARI CATALÀ. (Fernando, 32, primer), Teixidó y Parera, (Pi 6), y en las librerias de Verdagner (Devant al Liceo), y de Lopez, (Rambla del Mitx).

Los senyors de fora Barcelona podran suscriure enviant en sellos una pesseta, que es lo preu de quatre quaderns, y 'ls aniran rebent á mida que surtin.

NO COMPREU

ni encarregu cromos pera felicitar, sense passar per la Litografía d' en Riera, carrer Ample, 15.

50 TAPINERÍA 50

LA LUCIA

Fábrica de cotillas

HERPES

sarna, escrofulas y demés humors, aixís interns com externs. No descuydar que 'l Rop antiherpètic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es 'l únich que 'ls cura radicalment, sens que donguin senyal d' haber existit.—Vejis lo prospecte.—Únich depósit.—Gran Farmácia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume primer.

TRENCA-CLOSCAS.

¿Com será? ¿Retallarà? ¿Pesará ligas? ¿Manotjarà? ¿Y no parlará?—Lo 24 se sabra.

AVIS ALS SENYORS propietaris

Baratura en los papers pintats pera decorar habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitjin fer empape-rar, trobarán un gran y variat assortit desde 'l preu de 2 rals pesa endavant.—Se reben en-carrechs pera portar los monstruaris á domi-cili, Sant Pau, 32, botiga.

CONSULTAS GRATIS de las enfermetats

venéreas y sifilíticas per un intel·ligent facultatiu que fa temps ve dedicant ab gran éxit en la curació dels mencionats mals. De 8 á 9 del vespre en la farmácia Martínez, successor d' en Tremoleda carrer de San Rafel, cantonada á la d' en Robador.

VENEREO Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiva

ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL Dr. CASA-SA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors estrenyiments; 'l venero, en fi, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé abaqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Vejis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

LA EMPERATRIZ

3 Escudellers Blancs 3.

L'AGUILA Gran basar de robas fetas y á mida.—Acabatlo

immens surtit pera la próxima temporada d' hivern, tant pera sas casas de Madrit, Cádiz y Sevilla com per aquesta Gran casa de confecció, primera en sa classe en Espanya, per los bons géneros que s' emplean y la esmerada construció de las prendas.

Los Senyors que 's dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trobarán pera la mida y en robas fetas lo mes nou, elegant y y bonich que 's construeix en lo pays y en l' estranger.

Plassa Real 13.—Los preus moderats.

C. JUANDÓ

Rambla, 16.—Unió, 2.

Pera los dias 7, 8 y 9 del present mes queda oberta la suscripció d' accions, Canal de Panamá.

MATEMÁTICAS

ARCHS DE JUNQUERAS, 7 primer.

CUCHS Lo mellor específich pera destruirlos rápidamente, es lo Lombricido Formiguera, premiat en varias exposicions nacionals y estranjeras.

Es sumament agradable, fá tenir gana, regenera y fortaleix á las criaturas.

Deposit Central, Dr. Foruera, carrer de Ferrondo VII, 7.—Barcelona.

GRAN FABRICA CATALANA de Joseph Tutau, de banos parayguas y sombrillas per major y menor.—Se telan y arreglan.—Rambla de Sant Joseph, número 30, devant de la Virreina.

MALALTÍAS de la pell y el estó mach,

(herpes, sífilis, venero y tumors frets). Curació segura per un distingit metje.—Consultas de 1 á 3, carrer de Sant Pau, 30, segon; de 4 á 6, Gignás, 5 y Ataulfo, 21, Farmacia.

LA UNIVERSAL

Gran basar de sastreria, robas festasy á mida; carrer Nou, núm. 10 botiga.

Grandiós y variat assortit de trajos última novetat, confeccionats ab l' esmero que te ja acreditat dit establiment.—Trajo complert de 6 y 12 duros fins á 15.—Local y géneros del país y extranjerers separats pera la mida.—Preu fixo.—Carrer Nou de la Rambla, núm. 10, botiga.

ANTIGA TINTORERÍA**DEL CENTRO**

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

Secció de Noticias**BARCELONA**

Manifestació femenina.—Ahir vespre vam averiguar que algunas senyoras y senyoretas, propositantse fer avuy una manifestació carlista, acudirán al carrer de Fernando, de onze á dotze del matí, portant las malhauradas boynas que tant han fet enrahonar aquestos dias.

Suposem que 'ls curiosos,—que no 'n faltaran—podrán contemplar la manifestació, á menos que á última hora las compromesas se refredessin de ferla.

Paro de pedreras.—Lo nostre colega *La Publicidad* va fer ahir algunas preguntas al objecte d' averiguar entre altres cosas si es cert que lo general Pavia hagi dat órdre de cessar en los treballs d' explotació de pedreras en la montanya de Montjuich. Com estém bastant enterats del assumpto, anem á dir tot alló que podem sense perill d' ensopegar.

Lo paro d' algunas de las pedreras de la segona zona—no de la tercera, com diu *La Publicidad*,—no es d'aquestos dias, sino de fa uns cinch mesos. Allavoras va presentarse un delegat del senyor Gobernador del Castell á alguns amos de pedreras, fentlos saber que si no tenian lo permís de Madrit, haurian de demanarlo ó de parar de treballar, advertintlos que debian acompanyar la sollicitut ab uns plans de la finca.

De resultas d' aixó van plegar ja tres pedreras á principis d' Agost, habentsels ordenat lo paro en una comunicació plena d' amenassas. Algunas altres que habian presentat sollicitut y plans se creyan ja seguras, quan fa cosa de cinch setmanas van rebre també l' ordre de parar.

Com es natural, los perjudicat van corre, pero no 'n han tret res, y avuy per avuy hi ha paradas onze ó dotze pedreras, entre las quals recordem las següents: «La Font Trovada», «Masferrer» las duas de «Santa Madrona», «Prats» «La Animeta», «La Ballerona», part de «La Serafina», y la «Vidala».

Los perjudicis que tals paros han causat son incalculables. No sols se'n ressenten los amos y treballadors en ditas pe-

dreras, sino també las obras que d' ellas dependeixen. Algunas d' aquestas obras han tingut també de pararse, y per consegüent son moltíssimas las familias que están reduhidas á la miseria.

La qüestió, com pot veures, es importantíssima per la nostra ciutat, y cridem sobre d'ella la atenció de tots los nostres colegas en la premsa. Las pedreras de Montjuich son la base de la nostra edificació, y sa explotació interessa á tots los barcelonins.

Si la prohibició 's funda en motius estratégichs, estrany es que no s' hagin reparat en altres épocas en que 'ls castells com Montjuich tenian molta mes importancia que avuy; y sigui com se vulgui deuria dirse lo que hi ha á fi de sapiguer á que atenirnos.

Detinguts.—A un home y á una dona van detenir ahir los municipals; lo primer per vago é indocumentat ab pretensions d' estafa y la segona per monedera falsa.

Lo senyor Ritter.—Aquest aplaudit pianista fou objecte avans d' ahir en lo teatro Principal d' una entusiasta y merescuda ovació, al executar las pessas del concert anunciat ab la precisió y bon gust que 'l caracterisan.

Los professors de la orquesta del teatro li regalaren, al ser cridat á las taulas, una magnífica escribanía de plata.

Dit apreciable artista va sortir ahir cap á Paris, deixantnos un agradable recort de sa estada en Barcelona.

Dugas cessants comentadas.—Fa tres ó quatre dias que foren declarats cessants lo capellá de la presó y un escarceller.

La causa no 'ns atrevim á ferla pública...

«**La Guajira.**»—Se 'ns diu que aquesta societat de balls té ja repartidas totas las invitacions que tenia disposadas pel ball que donará 'l dimecres próxim en lo teatro del Tívoli; de manera, que es segur que la concurrencia será numerosíssima.

Mosso exemplar.—Un escombriaire del teatro del Liceo va trovar en lo mateix una arrecada d' or y á la mateixa nit ja estava en poder de son duenyó.

Mort repentina.—Ahir dematí morí repentinament lo jove y estimat catedrático de la facultat de Dret d' aquesta Universitat literaria, D. Ignaci María de Ferrán.

Estafa.—L' altre dia un subjecte possessor de un bitlet premiat en la rifa del Hospital, siguié víctima de sa bona fé. Al anar á cobrarlo, trová en lo pati de la casa á un desconegut que li manifestá que debia estamparshi la firma avans de procedir al cobro y que si no volia molestar-se ell li correria dita operació. Lo subjecte favoregut per la sort creyent que aquell era un empleat de la casa, no tingué inconvenient en entregarli lo bitlet, 'l qual, com pot suposarse, cobrá desseguida fugint per altra porta ab los diners y deixant al primer com se sol dir ab tres pam de nas.

Ben vingut sigui.—Ahir vam tenir lo gust d' estrenye la má al nostre amic don Francisco Caubet, representant de la Vall d' Aran en la Comissió gestora del camí de ferro del Noguera Pallaresa. Lo

senyor Caubet, com saben los nostres lectors, va dar grans mostrás d'activitat y de sos coneixements en la gran reunió de Tremp.

Ben vingut sigui á la nostra ciutat.

Obsequi al mestre Faccio. — Varios admiradors d'aquest reputat mestre concertador, están preparant un objecte artístich de bronzo pera regalarli com á mostra d'apreci lo dia de sa sortida de Barcelona, la qual segons tenim entés será lo dimecres próxim.

Nota gravíssima. — En las fullas de empadronament que s'están passant per las casas, s'hi llegeix á la part de darrera una nota que ve á dir lo següent: *s'establiran comissions que farán visitas domiciliarias pera comprobar las fullas que presentin los vehins.*

No sabem fins á quin punt pot ser legal lo d'aqueixas visitas domiciliarias, ni'l modo y forma en que 's portarán á cap. Sabem sí, que la cosa pot prestar-se á molts abusos, y per aixó cridém la atenció dels nostres lectors, sens perjudici de tornar á ocuparnos mes llargament d'aquest assumpto, que por ser gravíssim.

Llicenciat. — Ha rebut lo grau de Llicenciat en la facultat de Medicina y Cirujía don Narcis Andreu y Bernis, natural de Hostalrich, provincia de Girona.

Felicitém al nou Llicenciat.

E. P. D. — Fa alguns dias que lo nostre amich l'apotecari senyor Cases baixá á la tomba. Sa mort ha sigut generalment sentida, puig que per sa honradés y laboriositat se feu digne de ocupar un bon lloch en algunas academias científicas y son amor á la pátria y á la ciencia lograren fer compendre al públich y á la classe métrica que no debém ser sempre tributaris dels estrangers, puig que la classe farmacéutica espanyola pot combatre sino ab mes perfecció, al menos ab tanta bondat certs medicaments de que fins ara aquells habian explotat nostra terra.

Plumeros cars. — Los plumeros que adornan lo casco dels municipals de á caball costan la friolera de cuarenta pesetas cada un.

¡O tempora!... ¡O mores!

Cambi d'horas d'oficina. — La cursal del Banch d'Espanya en aquesta ciutat ha cambiat las horas d'oficina, las quals serán desde demá, desde las deu del dematí á las duas de la tarde.

Parodia nova. — Ab lo títol de *Lo viu... viu...*, un conegut autor dramátich ha escrit la parodia de la aplaudida obra de don Frederich Soler *Lo dir de la gent* la qual creyém veurer próximament estrenada en lo teatro Romea.

Vetllada en lo «Centre de la Unió Mercantil.» — Pera la vetllada del diumenge 5 de Desembre, s'está preparant en lo «Centre de la Unió Mercantil», un variat concert del qual formarán part recomanables y escullidas pessas que serán executadas pe'ls senyors Caellas, Bonnin (Nicolau), Sendra, Masriera (Enrich), Imbert y Vazquez, en la part instrumental y la senyoreta de Lara y'l senyor Pallarols (Jacinto) en la vocal.

S'están repartint ab activitat las invi-

tacions pera dita vetllada, que promet ser molt concorreguda.

Concert. — Avans d'ahir al vespre se celebrá en los Salons del Foment de la Producció Espanyola la vetllada msical que habiam já anunciat.

Los salons se vegeren sumament concorreguts per una escullida concurrència estant sumament ben representat lo *sexo bell*. Las pessas foren executadas ab molt gust y precisió sent totas ellas sumament aplaudidas, y ab particular la que executá lo concertista senyor Fortuny qui per acallar los aplausos que justament se li tributaren, tocáduas pessas mes ab lo gust que li es proverbial.

Un de tants cassos. — Serian las tres de la tarde d'avans d'ahir qu'en un pis del carrer de Ponent s'hi presentá un subjecte, que digué pertenexia á la polis-sia secreta, acompanyat d'una dona, qu'encara que no digué á quin cos pertenexia los fets que relatarém ho vindran á demostrar.

En lo pis se trobaban solas la senyora y la minyona de servey noya d'uns 17 anys, quan reberen aquella desagradable visita. Lo subjecte, presunt polissont, manifestá á la senyora que venia per endursen á la criada, alegant com á motiu que la noya habia contret ab ell un deute y que'l volia cobrar ab diners ó d'altre modo. La senyora, naturalment, s'oposaba á que surtís de casa seva la criada, pero degué ceder devant de las amenassas del subjecte que li digué la faria compareixe al Govern civil, ahont li sería imposada una forta multa.

Per lo qu'hem pogut averiguar, sembla qu'aquesta noya habia sortit d'una casa pública, arrepentida y ab l'intent de cambiar de vida; sembla que á l'explo-tadora no li va caure en gracia lo perdre una de las infelissas explotadas, y sembla que 's valgué d'un fingit ó real polissont per lograr la captura de la fugitiva.

¿Podria ferse una mica de llum en aquest assumpto? Creyém qu'aixís convindria, encara que sols fos per deber d'humanitat.

Nova escena de consums. — Avans d'ahir al matí en la estació de la tran-via de Sant Andreu un guarda de consums perseguia á una dona que volia entrar un cistell d'ous sense pagar los drets, y com que ella se resistia á satisferslos, s'armá una disputa entre la dona y'l guarda en la que hi prengué part un senyor al que'l guarda li doná una empena fentlo caure estirat sobre'l fanch. Mentres lo senyor se aixecaba, lo guarda s'allargá. Al poch rato passá per allí un que segons deyan era regidor, y com si estés ofés, se li dirigí en to de queixa lo referit senyor y aquell li digué per tota contesta, que si no s'hagués embolicat ab lo que res hi tenia que veure, no li hauria passat res.

La conducta del guarda, y la resposta del presumpso regidor son tant edificants, que mereixerian cridar la atenció del Arcalde primer de Barcelona.

Pregunta y resposta. — Alguns dels nostres suscriptors nos preguntan porque no vam posar comentaris al comunicat que vam publicar ahir d'alguns membres de «La Reparadora.»

La resposta es senzilla; porque no'n necessitava. ¡Prou que degueren ferlos los nostres lectors, y ben segur es que degueren ser divertits!

En lo teatro de Novetats. — La funció que aquesta nit se donará en lo teatro de Novetats, está composta de las sarsuelas *Luz y sombra* música del senyor Caballero, y *Marina*. Creyém que no hi faltará concurrència.

Obras d'en Bartrina. — Lo conegut catalanista don Joan Sardá está á punt de publicar en un elegant volúm de quatrecentas planas, la colecció completa de las obras del que fou nostre amich lo malaguanyat escriptor-filosof don Joaquim M.ª Bartrina.

Sobre'l rellotje de la Universitat. — Sabém que l'esfera y campanas del rellotje que s'ha de posar en nostra Universitat, no 's posa en lo frontis, sino en una part lateral del edifici.

Sembla que millor fora fer un campanar entre las duas torres y aixís tindriam una millora que adornaria l'edifici y més sabent ja que 'ls fonaments son apropiats y fermes per sostenirlo en cas d'axecarshi.

La causa de no ferse es per no poder disposar de catorse mil duros (?) que'n volen de ferlo.

En l'Hipódromo s'han ofert premis de tant valor y no 's poden gastarlos per fer un edifici digne no sols de Catalunya sino de tota Espanya?

Mes are 'ns recordém que á Madrid també tenen Universitat.

Calendari. — S'ha publicat lo calendari de D. Marian Castillo conegut per lo Saragossá per l'any 1881 y no cal dir qu'está á l'altura de 'ls altres anys puig á mes del santoral, hi ha un «Llibre de cuyna» molt útil per la classe obrera.

Inauguració. — La societat ESTRANY CLUB celebrará demá'l vespre sa funció inaugural en lo local del gimnás del senyor Estrany, situat en lo carrer de la Canuda. En lo programa hi figura la lectura de treballs literaris, exercissis gimnástichs y exequció de pessas musicals y de cant.

Noticias de Sant Andreu. — *Escándol.* — En lo café del Cassino de l'Amistat ocorregué ahir á la matinada un escándol, que á nostre modo de veurer lo duenyó del citat café podia molt be evitar.

En l'intermedi de la primera y segona part del ball qu'es verificaba en lo Cassino, baixaren á refrescar los músichs al café y al arribar al moment de pagar lo director de l'orquestra dels *Musins* de Sabadell doná un duro al mosso qui al cap d'algun rato torná del taulell ab un altre duro de llautó, suposant que'l tal senyor li habia donat y com aquest se resistís á acceptarlo afirmant que no era lo mateix qu'ell habia entregat, lo mosso las empengué ab tremendos insults no sols contra'l director sino á tots los demás senyors profesors; durant tant repugnant escena passá de mitx hora sens que s'hi oposés ni'l duenyó ni cap dels socios del Cassino, fins que'l vice-president indagá que un dels socios era lo propietari de la pessa falsa, esca del pecat.

Regoneixi l'amo del establiment que un personatge com lo mosso no li fá cap favor, al contrari, li desdora y consideri'l soci que doná'l duro fals que feu una broma massa pesada.

Robo y atropell. — Dos individuos de brusa y espadenyas y portaban careta,

entraren ahir violentament en un pis del carrer de Ferlandina. Quant sigueren dintre hi trobaren a una noya a la qual van lligar tapantli també la boca y després comensaren a obrir y registrar mobles, emportantsen tot quant trobaren a má. Entre los objectes robats hi figuran una cigarrera de plata y un portamonedas plé ab los ahorros de la pobre familia que vivia en lo pis.

La noya permanesqué lligada fins que hi acudí sa mare que habia anat a sos quefers, la qual després de deslligarla ne doná part a las autoritats.

CATALUNYA

Reus 3.—Ahir tarde lo guarda particular jurat dels termes de Almostrer y La Selva, capturá prop del mas de Besora a dos desertors del regiment de Guadalajara; mes al entrar a aquesta ciutat per posarlos a disposició del comandant Militar, l' un d' ells li fugí.

Arbós 3.—Lo dia 13 d' aquest mes es lo destinat pera celebrar la nostra festa major, per la qual se fan grans preparatius en obsequi dels molts forasters que acostuman a venir cada any.

Valls 3.—Per fi la inauguració del alumbrat públich per medi del gas en aquesta vila se verificará lo dia 8 del present, festa de la Puríssima. A las quatre de la tarde se beneficiarà lo nou gasómetro y acabada la cerimonia se dirigirá la comitiva oficial junt ab los invitats al saló capitular del Ajuntament, en qual punt la empresa hi tindrà disposat un gran refresch.

Tarragona 3.—Han sigut agafats per lo gote de vigilancia municipal dos subjectes complicats—segons sembla—en l' assassinat comés l' altre dia en la carretera de Reus.

Montblanch 3.—En lo nostre teatro y devant d' una escullida y numerosa concurrencia, s' ha verificat lo estreno de una pessa catalana titulada «Las festas de Sant Miquel» en la qual los joves aficionats que la desempenyaban conquistaren los aplausos del públich aixis com l' autor, al qui se'l cridá a la escena. Lo nom d' aquest es don Joseph Maria Ribas y Torres, passant de notari.

Vilanova y Geltrú 3.—La major part dels mestres de casas y manobras d' aquesta població están sense feyna fa alguns dias.

Masnou 4.—Es un escándol lo que succeeix en los nostres mercats, puig tothom se queixa de la falta de pes que nota en la major part dels articles que s' compran a la menuda.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

Societat protectora Barcelonesa dels animals y plantas—Com varem anunciar a nostres lectors lo dijous a la nit va tenir lloch la sessió ordinaria de dita societat.

Entre los acorts mes notables presos en ella, recordém l' aprobació del nomenament de soci nato als directors dels diaris locals y altres entitats científico-literarias y ademés las principals autoritats de Barcelona; fou aprobada sens cap discussió si s' exceptua lo referit al *Correo Catalan*, qual en acta van demanar varios socis la paraula per manifestar son desagrado respecte de dit nomenament: no obstant se aprobá per majoria.

Lo soci Sr. Manaut va presentar una proposició que també fou aprobada per unanimitat, referent a oferir al Consistori dels Jochs Florals un premi que pot consistir en l' escut de dita societat, de plata sobre un camp d' ébano.

Ygualment s' aprobá enviar una petició a las empresas dels tran-vias perque cubreixin ab xubasqueros als cavalls en los dias de pluja.

Se va tractar d' alguns altres assumptos d'

escás interés pe 'ls nostres lectors, terminant la sessió a las 11 menos quart, la qual continuarà demá per no poder terminar la órde del dia per falta de temps. La concurrencia va ser bastant regular.

Setmanari familiar pintoresch.—S' ha publicat lo número 10 corresponent al any quart de aquesta acreditada revista de viatjes y ciencias, l' qual conte ademés d' un text interessant numerosos grabats.

La Renaixensa.—Hem rebut lo número 22 corresponent al any deu de la revista catalana *La Renaixensa*, l' qual conté treballs en prosa y vers dels senyors Víctor Balaguer, Arquimbau, Verdú, Valls, Perpinyá, Pirozzini y altres.

Secció de Fondo

UN NOU QUIJOTE.

Si 'ls nostres lectors creguessin que s' tracta de una nova edició de la gran obra castellana, s' equivocarian de mitx a mitx.

Se tracta si d' un nou don Quijote de carn y ossos, que s' proposa ser digne émul del ideal manxego.

Alonso Quijano va omplirse 'l cap ab la lectura de llibres de caballeria de tal manera, que no va quedarli lloch pe'l cervell, y va convertirse en *caballero andante*. Lo nou don Quijote s' ha omplert la closca llegint tantas historias y romansos, que ha quedat també sense cervell y está a punt de surtir per aquestos mons convertit en diplomátich de disfressa.

Aquell tenia per modelos als Amadís de Gaula, als Florestans, Radamantes, Orlandos y als celeberrims de la *Tabla redonda*. Aquest no pensa en res mes que en los Metérnichs, Bismarks, Cavour y Gorschacoff. Lo manxego estava enamorat de Dulcinea del Toboso; l' andalus—(perque 'l nou Quijote gasta la sal d' Andalusia)—no está enamorat mes que de si mateix, per mes que si alguna vegada somnia, l' objecte de sos somnis son sempre princessas mes ó menos *Micomiconas*.

L' un va sortir a aventuras y va ensopegar ab un molí de vent, que va causarli la primera de sas cent caigudas. L' altre no ha sortit encara a campanya, y per ara s' entreté en los treballs preliminars.

Dintre d' una luxosa cambra passa lo nou Quijote las nits de clar en clar y 'ls dias de térbol en térbol, rodejat de tractats, y d' altres documents diplomátichs que 'l tenen ofegat entre munts de papers y pergamins. Damunt de la taula te un gran mapa d' Europa, y quant la febra l' agita, treu d' una capseta que te al costat banderetas espanyolas, y ab má tremolosa marca ab ellas a son gust las fronteras. De vegadas s' alsa de sopte del sitial, y pegant al mitx del mapa un cop de puny, que fa caure totas las banderolas que ha clavat durant mitxa hora, vada 'ls ulls, contreu las cejas, arruga 'l front, y ab veu enrogullada exclama:

—¡Aixó no pot durar, y no durará! L' Europa no pot tolerar ni un minut mes que tal escándol passi. ¡So un nou Caton! Ell deya sempre *¡Delenda est Cartago!*, y jo, Caton del sigle dinou, crido perque 'm senti tothom *¡DELENDA EST GALLIA!*—Sí, senyors, sí: Fransa ha de desapareixe, y desapareixerá perque... ¡jo ho vull y ho mano!

En tals moment lo nou Quijote arriba

a fer llastima. Tota la sanch del cos li puja a las galtas; lo front sembla que va a esclatarli; los ulls li surten del cap y semblan taronjas mitx peladas. Camina com un que surt d' una llarga malaltia durant un moment, pero luego pega de sobte salts com un gat que descubreix una rata. Surt a la finestra, y comensa a crits ab son *estribillo* de *Delenda est Gallia*, fins que devant de la casa s' forma un numerós grupo de vehins y de públich, que luego que s' convensen de que lo que promou l' escándol es lo nou don Quijote, lo saludan ab una riallada que se sent desde l' altra banda dels Pirineus, demostrant a sos habitants que no han de passar cap cuidado per la nova Quijotada, mentres ell queda ensopit a la finestra.

Pero 'l nou Quijote no s' dona per ventut. La febra 'l reacciona, y tornant a la cadira fent tintinas, queda com un illuminat, y allavoras ab frasse embarbollada comensa discursos pel istil següent:

¡L' espectáculo será grandió y espléndu! Lo meu amich Bismarck, al devant d' aquellas immensas legions que ni devant de Paris van deturarse, manadas pels Mólkes, Roons, Manteffelds, y per aquells altres gegants que son quasi tan grans com los que tinch a mas órdes; lo meu amich Bismarck, repeteixo, entrarà per la dreta. Lo meu amich Umberto, convensut per las mevas rahons y lent bondat gracias a mas lliçons y advertencias, se posará al devant dels *bersaglieri*, y seguit per aqueixas poderosas máquinas marítimas que son avuy l' orgull de l' Italia, atacarà a Marsella y a Toulon per mar y per terra a la vegada. Los austríachs y russos serán la retaguardia, y mentres ells com a diversió esborraran d' un cop de ploma las cent y una constitucions suissas, jo, lo Caton del sigle dinou, me posaré al devant de mos braus, y avans de que 'ls pesats alemanys hagin arribat a las riberas del Sena, ¡jo hauré ja esmorsat al Elísco, després d' haberlo orejat dels mals aires que 'l impurifican!

¡Cóm rebré jo—afegeix tornant a alsarse de la cadira—a tots los salvadors de la societat que allí 'ns habém dat cita! ¡Qué gratament ressonarán a las nostras orelas los magestuosos cants del Rhin, combinats ab las *per teneras* de la meva terra! ¡La Europa en pés nos rebrá en palmas, y confessant que li habém tret del damunt lo corch que la rosegaba, nos proclamará los grans homes de la historia, y jo, ¡autor de tota aquesta máquina! seré proclamat lo verdader *monstruo*, lo gegant, no sols del sigle dinou, sino també dels que seguirán luego, puig que tots ells sentirán la benéfica influencia de la meva campanya, y a mí 'm deurán l' órde, la tranquilitat, la religiositat y tot lo demés acabat en *at* en que viurán, convertida la terra en un nou paradís, del que será centro la meva pátria, la terra de las castanyolas y dels toros!—

Aixó diu lo nou Quijote, y 'l públich que ha sigut escoltantsel, reb la nova peroració ab una riallada mes gran encara que la anterior, que no sols arriba a Fransa, sino que troba allí eco y s' converteix en una riallada de tota l' Europa.

Estém esperant a veure si 'l nou Quijote arribará a sortir a aventuras. Per si de cas hi surt, estém ja veyent lo molí de vent que s' tirarà per terra a la primera embestida, de la mateixa manera que al héroe del mes gran poema que ha produhit la mussa castellana.

L' AMICH DE CADA FESTA.

LOS CATALANISTAS. (1)

Deyam lo dimars passat contestant a nostre colega *El Diario de Barcelona*, que no havia necessitat jamay Catalunya estar inspirada per la fé religiosa per defensar ab tots sos brios la independència de la pàtria, sempre que s'ha vist atacada. No ha necessitat desde 'ls temps mes remots per empunyar las armas mes que veure al enemichs de la seva llibertat penetrar en son territori. Actes de valor y heroisme 's contan á dotzenas en las duas guerras empresas per Catauña en los sigles XVII y XVIII, y allavoras combatia, no per la fé relligiosa contra heretjes, sino per sos drets y per sa llibertat amenassats per Felip IV y atacats per Felip V.

Y si bé es vritat que á proporció que aumentaba la influencia castellana, disminuía 'l carácter independent y lliure dels catalans, y si be semblaba que, després de la imposició del primer Borbó, Catalunya havia quedat supeditada al govern de Castilla, sens quedarli ni valor per pensar per sí propia ni obrar per sas solas forsas, solzament se necessitá que 's presentés una ocasió en que pogués de nou esclatar lo desitx de deslligarse de las cadenas que la oprimian per tornarse á convertir cada catalá en un héroe y cada mata en una fortalesa. Los catalans lluytaren contra Napoleon, del mateix modo y ab lo mateix valor ab que un sigle avants habian lluytat contra Felip V, y en 1640 contra Felip IV. No son novas las heroicitats catalanas, no necessitaba de la invasió napoleónica 'l nostre país per apareixe gran com ha sigut sempre y pródich de la seva sanch, quan ha vist que derramantla defensaba sos drets y sa independència.

La guerra contra Napoleon ha sigut per tothom considerada com guerra de independència, no com guerra de religió. No negarém pas de cap manera que 'ls frares tractessen als francesos d' heretjes; pero també sabem que 'l lloch ahont mes se distingiren en sa propaganda no es pas lo que mes glorias obtingué combatent. Ni 'l primer crit pronunciat en la capital d' Epanya 'l 2 de Maig, ni 'l célebre bando del arcalde de Mósteles, regoneixen per causa la excitació relligiosa sino 'l crit de la pàtria en perill. Y dihem aixó, porque 'ls crits donats en Madrid y l' ordre del arcalde de Mósteles son la primera espurna del gran incendi que promogueren en Espanya 'ls francesos. En lo Bruch se bateren nostres avis, sabent que 'ls enemichs que tenian al devant eran los qui ab trassas y manyas y ab la capa de amichs s' habian apoderat del castell y ciutadela de Barcelona. Girona s' defensá mes qu' heróicament, no contra 'ls enemich de la fé, sino contra 'ls invassors de la terra, contra 'ls exércits d' un conquistador que volgué medir la fortalesa, 'l valor y 'l mérit d' un poble per la miseria, la baixesa, la immoralitat y la indignitat d' una cort corrompuda, d' un favorit imbécil, d' una reina, *modelo d'esposas*, dun pobre d'esperit com Carlos IV y d'un fill com Fernando. Lo poble valia molt mes que sos reys y Napoleon que no podia creureho fou la víctima de son error.

Catalunya no perdé en un sigle las condicions de caracter y virilitat que sempre

l' habian distingida, y per res necessitá las predicacions religiosas per defensarse, per tornar á ser lo que sempre havia sigut; un poble viril, enérgich, actiu, laboriós. Baix pena de que neguem los fets que forman la nostra historia, no podem negar qu' es un fet ben natural y llógich l' actitud del poble catalá frente á frente dels exércits francesos. La historia d' un poble no s' esborra en un dia; que un dia representa l'espai transcorregut desde 1714 á 1808 en la vida de Catalunya. La guerra de la *Independencia* serví per fer reviure l' esprit de llibertat que un sigle avants havia quedat enterrat sota las murallas de Barcelona, l' amor dels catalans á son país y 'l recort de lo que habian sigut, contribuiren moltíssim mes al éxit de la guerra y á l' actitud adoptada pe'l poble que la fé relligiosa, que no obstant havia aumentat desde la preponderancia castellana.

Sols á n' aixó 's degueren los actes de valor y d' heroisme portats á cap per los nostres avis; las mateixas causas que en altres sigles los habian obligat á batre's desesperadament contribuiren al mateix fenómeno en lo sigle actual.

No son, donchs, las causas que exposa 'l nostre colega las que feren gran á Catalunya; foren sols un gran amor al país, un gran entusiasme per la llibertat, una jamay desmentida laboriositat; causas totas que feyan que del mateix modo que jamay se deixés lo poble imposar pe 'ls reys ni pe 'ls papas, tampoch se deixés intimidar pe 'ls conquistadors ni pe 'ls guerrers.

Per aixó nosaltres creyém que las lleys que son sempre 'l reflexo de las costums, carácter, historia, ideas d' un poble ni 's cambian impunement en un dia, ni deu deixarselas modificar un poble, que té conciencia de lo que val. Lo poble catalá 's doná las lleys que 'ns regeixen; responen á nostre modo de ser y 'ls demócratas, per ser *demócratas*, debém oposarnos á que se 'ns en imposin d' altres que no respondrien á cap necessitat del nostre poble.

Lo que volém los catalanistas es que, conservant totas aquellas qualitats que feren del nostre poble un poble gran, rich, poderós y respectat, nos posém dintre de las ideas, sentiments y progresos del sigle XIX. Volém tot lo bó dels temps antichs ab lo millor dels temps moderns. Y com sols podém lograrho infiltrant en lo cor dels catalans las ideas modernas, procurém propagarlas, segurs de que ellas farian de Catalunya la primera provincia d' Espanya.

LA LLEY... IGUAL PER TOTHOM.—L' arcalde de Cervera ha sigut sospés de son càrrech per haber assistit á un dinar dat al senyor Balaguer.

En cambi l' arcalde de Sevilla... no ha sigut sospés per haber assistit al que va donarse al senyor Romero Robledo.

Com no volem suposar que la lley sigui desigual pe'ls espanyols; com no volem creure que Catalunya sigui diferente de Andalucia, preferim pensar que 'l dinar donat al senyor Romero Robledo no va ser polítich.

Y realment, en lo dinar de Sevilla no va tractarse de lo que al país interessa, qu' es la verdadera política. Allí va tractarse sols de menjar á taula y... fora de taula.

DUAS REUNIONS IMPORTANTES.—Ho serán las que aquesta setmana celebrarán respectivament lo «Colegi d' Advocats» y lo «Cos d' Adjunts dels Jochs Florals.»

En la primera s' han de nombrar los representants del colegi en lo «Congrés de Jurisconsults catalans», que 's reunirá avans de terminar lo mes. En la segona se tractará de la constitució de la Academia catalana, acordada pe'l *Congrés Catalanista*.

D' un y altre assumpto nos ne ocuparém ab la detenció que sa importancia mereix.

Correspondencias

DEL DIARI CATALA.

Madrid 3 de Decembre.

La confosa nuvolada que 's coneix ab lo nom de fusionisme no 's disolt. Després de tantas amenassas encubertas y de tant predicar per aquestos monts pretenent desmentir la historia de sa informalitat y fins exercir l' apostolat lliberal, per un d' aquets misteris de la mesquina política cortesana, aré 'ls fusionistas se mostran tranquils y ab esperansas. Com aixó ha succehit ja tantas vegadas no 's gens estrany que are comensém á veure lo mateix entre ells.

En Martinez Campos era fa dos dias objecte de severas censuras, se llansaban excomunicions contra ell, se l' acusaba de débil fins á desdenyarlo y 'l *pobre home* estava en los llabis de tots los fusionistas. ¿Qué ha succehit donchs? ¿Quína inspiració salvadora ha tingut lo general de Sagunto que are 's fa la ilusió de haber donat á llum al salvador del mon? No se sab; pero corre entre aquesta gent la noticia de que está pròxim lo gran dia en que toquin los límits de la terra de promissió; corre la noticia de que s' está ja organisant un ministeri que será govern avans del dia 30, dia en que en Cánovas ha resolt reunir las Corts.

Dona llástima y compassió veure avuy als polítichs madrilenys. Los que tenian per segur que 'ls constitucionals anaban á apelar immediatament á un arranch de viril energia están molt capficats y pensatius y exclaman; —¡Ja no hi ha esperansa!— Los ministerials no 's mostran satisfets, creyent justificada la aliansa fusionista. Fins los demócratas están desanimats, porque molts pensan que no hi ha remey ni salvació per la democracia, sino en lo talent d' en Sagasta y en lo poder del duch de la Torre; d' aquest figuron, vull dir, d' aquesta gran figura que plé d' orgull se passeja entre tots, repartint somrisas y miradas á tothom y fent creurer que ell es únicament lo poderós pera sostenir la situació ab sa indiferencia ó tirarla á terra d' una bufada.

No falta per ço qui desconfia de la bilis d' en Sagasta, del poder del duch de la Torre, d' en Cánovas y del motiu de las esperansas d' alguns demócratas; pero contemplant tanta petitesa, tal rebaixament, tals indignitats com succeheixen y al veure al mateix temps la paciència del país s' arriba fins á duptar de la eficacia del progrés y de las tant decantadas iras populars; bonas pera demanar quan tenen poch ó molt, sufertas fins al extrem quan no tenen res. ¿A quin extrem hem arribat? Aquesta pregunta se la fa tothom, pero 'l país trova 'l remey de nostres mals en la emigració.

Sí, pera fugir de la miseria y de la fam los uns se'n van cap á Fransa, los altres cap á Argelia ó 'ls Estats Units y fins á Buenos Aires y Méjich. Contra 'l tancament de las fábricas la desolació dels camps, contra las violencias del fisch y las arbitrariedades no hi ha altre recurs que la emigració. Resultats de la administració conservadora.

Las falsificacions descubertas en la Deuda se han aclarat. No solsament apareixen carpetas ab las xifras del valor falsificadas, sino

(1) Veijis lo número del dimars.

també hi han carpetas il·legítimes per altres causes, y tots aquets fets datan del any 1876. Quatre anys no han sigut prou pera descobrirlos á pesar dels mil doscents empleats existents en la Direcció d' aquelles oficinas.

L' altre assumpto, *lo del Inglés* com se diu per aquí, segueix sa marxa *secreta*. Diuen que ja ha declarat lo director de *La Política*, amich d' en Cánovas y que declararán altres polítichs... y mentres tant lo pres Yordi continua en lo *Saladero*. No se 'n sab res mes sino que 's tractaba d' una gran estafa y que te intervenció en l' assumpto un tal Mr. Torbes.—X. de X.

París 2 Decembre.

A causa de la manifestació feta per los partidaris de la *Commune* en la tomba del general Ferré, han sigut portats alguns manifestants al tribunal, que estava presidit en l' acte de la vista per M. Gressier. Los detinguts ho foren per haber cridat ¡visca la *Commune*, visca la revenja, visca la revolució social! Entre 'ls que acudiren á la manifestació hi havia moltes donas; tothom portaba coronas vermelles que las depositaban en la tomba del general fusellat. Lo primer que fou interrogat per la cámara de justicia es un jove d' uns 18 anys, d' una gran serenitat, anomenat Morphy, sense noms de pila, puig digué que, no professant cap religió positiva, no s' havia may cuidat de saber mes que l' apellido. Se li imputaba, además dels crits ja expressats, que havia afegit lo següent: *Los prussians son los nostros amichs; los agents de polissia son uns cobarts contra 'ls quals bastarán los revólvers.*—¿Habeu dit aixó? li preguntá 'l tribunal.—Sense dupte, contestá, m' ho exigia la meua conciencia.—¿Regoneixeu haber dit també: los prussians son amichs nostros?—Jo distingeixo entre 'ls alemanys partidaris d' en Bismark y 'ls altres; aquestos son evidentment amichs nostros; aquestos volen lo que nosaltres volém. No es mes que un procès de tendencias lo que se 'm fa avuy; la proba es que en una carta á Félix Pyat que ha sigut publicada, deya tot quant he dit en la tomba de Ferré y no he sigut perseguit.—Lo tribunal l' ha condemnat á un mes de presó y á 16 franchs de multa. Al retirarse cridá: ¡visca la revolució social!

Lo segon fou una dona, obrera, de 38 anys, anomenada Cadol. Confessá haber dit, al presentar la corona vermella: «Ferré, nosaltres honrém ta memoria y 't venjarém».—Lo president: Vos habeu dit: te venjarém; ¿qué enteneu dir ab aquestas paraulas?—Tots los dias, contestá, trevallém per venjarlo. Vosté comprén que las cosas no poden quedar com están avuy al dia.—¿De quina manera enteneu la venjansa?—Permeti, jo no tinch que indicarli. Vosaltres habeu fusellat 35.000 dels nostros.—¿Olvideu los assassinats de las presons?—No, 60 contra 35.000. ¿Qué vos en sembla?—Fou posada en llibertat. Aixó vos servirá per coneixe las demás contestacions que s' anaban fent al tribunal.

Avuy fa 29 anys que 'ls carrers de París se veieren regats ab sanch. Lluís Napoleon, contant ab la connivencia del ministre de la Guerra, Saint Arnaud, lo ministre del Interior, Morny, lo prefet de polissia Maupas y Persigny, amich personal de Napoleon, prengué militarment á París en la matinata, dissolgué l' Assamblea nacional, feu agafar á dos questors y á tots los jefes republicans, declará l' estat de siti en los departaments que comprenia la divisió militar de París, y faltant á la llei y á sos juraments se declará 'l salvador del ordre y tranquilitat de Fransa. Quan los diputats volgueren penetrar en lo recinto de l' Assamblea, los ho impediren los sicaris del vencedor. Moltes protestas s' estengueren, molts diputats foren presos y repartits en diferents presons.

Conegudas per tothom las disposicions presas per Napoleon, comensá la excitació á cundir entre 'l poble; 'l dia 3 se comensaren á fer barricadas; lo ministre de la Guerra no s' hi oposá, al objecte de poder després caure

ab totas sas forsas sobre sos defensors y ametrallar lo major número possible de republicans. Y aixís succehí 'l dia 4; las numerosas tropas reunidas en París atacaren als defensors de la Assamblea y de la República; la carniceria fou horrible. Alguns dias després, lo Nunci del Papa passá á felicitar á Lluís Napoleon; no 's feren esperar las felicitacions del arquebisbe y clero de París, seguint luego 'l de Fransa.

Lo crim del 2 de Desembre fou expiat en Sedan. Lo qui tingué valor per ametrallar al poble de París, caigué com un cobart frente l' exercit alemany. Lo principi de Napoleon fou un crim; lo final una infamia. ¿Servirá la lliçó als pobles que estimin la llibertat?

Lo *Pigaro* publica un article titulat «Lo programa del príncep imperial, en que ab colors los mes vius y ab claretat d' expressió explica las causas que debilitaren lo segon imperi, produhidas per lo mes escandalós desordre en tots los rams de la administració pública. Aquest programa morí ab la persona del que 'l redactá en lo Zululand y quant se fassi per portarlo á las esferas del govern es completament inútil. Lo bonapartisme ha mort, y tots los esforços del príncep Jeroni no lograrán donarli 'l mes petit síntoma de vida. A cada moviment que fa, resta partidaris. L' imperialisme quedá enterrat en lo Sud del Africa.

Avuy s' ha reunit lo Consell de ministres baix la presidencia de Jules Ferry. No s' diu de que s' han ocupat.

Las noticias mes ó menos alarmants que s' habian fet circular respecte al príncep de Hohenlohe sobre sa tornada á París y respecte á nostras relacions ab Alemania quedan desmentidas desde avuy, puig lo príncep torna ja á ocupar la embaixada alemana, y las relacions no poden ser mes cordials, si 's té en compte que avans de surtir de Berlin menjá en casa del nostre embaixador, regnant la major familiaritat entre 'ls dos.—X.

Lisboa 29 de Novembre.

Vaig á donar alguns detalls respecte á la situació y bellesa d' aquesta capital.

La fundació de Lisboa s' per los temps de l' invasió grega, no conservantse cap dato fidedigne que consigni 'l seu origen. La tradició, no obstant, per boca d' algun historiador portugués suposa ilusoriament que la seva creació s' deu al quimérich personatge Ullises, lo qual, com se sab, ni sisquera té cap ve rossimilitut. De totas maneras, siga l' época que 's vulga, y siga qui vulga 'l fundador, es ben segur que al establirse en lo terreno, va escullir lo pais com á siti recreatiu de perfectas condiciones climatológicas, ab son bellíssim panorama, que domina las fantásticas ondulacions del Tajo y d' una perspectiva admirable; pero may pogué somiar que Lisboa s' convertís en poble, ciutat y capital d' una comarca, com semblaria ilusori convertir las montanyas de Montserrat en una ciutat de primer ordre.

Emplassada Lisboa sobre set montanyas, de las quals la menys eleva té 150 metros d' altura sobre 'l nivell del riu, escepte 'ls carrers de la part baixa de la ciutat, edificada sobre 'ls terrenos guanyats al mateix riu, y que per cert es bellíssima, tots los altres carrers tenen una inclinació, y n' hi ha molts, precisament los més céntrichs, ab una vertiginosa pendent de vuit y deu per cent. Basta dir que desde la vora del riu als jardins de Sant Pere d' Alcantara, que es al centre de la ciutat, y d' ahont se disfruta d' un panorama sorprendent, en una distancia d' un poch més d' un kilómetro, hi ha un desnivell de 150 metros aproximadament. Aixó fá que 'ls carrers céntrichs siguin poch concorreguts de transeunts, ja que 'l que té un determinat temps pera distréurers, no 'l gasta pujant ni baixant costas y fatigantse extraordinariament.

Pe'l demés, Lisboa 'ns demostra ahont pot arribar la poderosa inteligencia del home; tots sos carrers, amples com son, están tallats

demunt la roca viva; l' esplanació ha sigut costosíssima; las lluytas entre las dificultats de la naturalesa y la voluntat humana, han sigut inmensas, titánicas; y encara avuy, després de tants sigles, á pesar de la contínua y successiva obra de transformació, portada á cap ab constancia imperturbable, hi ha dintre de la ciutat molts accidents de la montanya convertits en vinyas, horts y jardins, per l' impossibilitat material ó inconveniencia de l' edificació.

Hi ha en Lisboa grandiosas y magníficas plassas, entre ellas las del Comers, de D. Pere, y de Camoens; que descollan per la severitat de sos richs monuments arquitectónichs, sobre tot lo dedicat al insigne poeta del sigle XVI, D. Lluís de Camoens, que es una obra d' art verdaderament sumptuosa.

Té la ciutat bellíssims y delectables jardins, situats casi bé tots en los cims de las montanyas, ab una perspectiva espléndida, sitis recreatius en abundancia, infinitat de teatros de gran importancia, entre ells los de Sant Carlos y de Donya María, dels quals penso ocuparmen oportunament ab majors detalls.

També es agradable l' aspecte de la ria, la multitud de vaporets que la solcan en totas direccions, ab lo transport de viatjers, entradas y sortidas de barcos, moviment de càrrega y descàrrega, tot contribuïx á donarli un caràcter animadíssim y original.

Los medis de locomoció pe'l interior de Lisboa son molts y de comoditat, pero tots son cars. Los cotxes de lloguer, tots de dos caballs á causa de la penosa fatiga pe'ls accidents del terreno, costan preus molt pujats; los vaporets no son menys cars; y 'ls mateixos tran-vias, á pesar d' esser lo medi mes económic, cobran dotze quartos per persona, sigui quin sigui 'l trajecte recorregut, advertint que no hi ha cap línia dintre la ciutat que tingui la distancia com en Barcelona desde la plassa de Catalunya als banys de la mar Vella. No hi ha cap tran-via en lo centre de la ciutat, sino que están instalats en la part baixa, seguint la vora del riu, y si alguna línia hi ha que pugui á la part alta, es posant quatre ó sis caballs y postilló y donant una gran volta pera evitar las costas y pendents ràpidas.

He notat en Lisboa, y aixó li treu una part de bellesa, que n' hi ha grandiosos basars, ni establiments luxosos dels que durant la nit, plens de llum y de riquesa donan esplendor y animació á una capital. No hi ha en aquesta plassa, lo que s' troba en París, Madrid, Barcelona y altres ciutats d' importancia, si be, sigui dit en honor de la veritat, no es per falta de iniciativa y esperit emprendedor, sino per la viciosa construcció dels edificis de que vaig ocupar-me en una correspondencia escrita en *Lo Catalanista*. Hi ha la costum, defectuosa á mon entendre, de que las casas, ab escepció d' unas pocas, tenen moltes oberturas en la planta baixa; totas son estretas, mesquinas, raquíticas; de manera, que pera instalar un establiment esbelt y elegant, costarian mes las obras preparatorias que no 'l valor d' ell, lo que fa que ningú intente invertir los seus capitals en tendas d' aquesta classe y segueixi la senda acostumada.—C.

Figueras 3 de Desembre.

S' ha presentat per aquí cert tipo, que 's creu en lo dret d' insultar á tots los que valen alguna cosa, especialment si han figurat en lo partit democrátich histórich, afigurantse sens dubte que podria ferho impunement, á pesar de que feya poch dias que havia atacat en una cosa que vol ser un periódich, á una de las figuras mes populars y estimadas d' aquesta comarca.

Pero al venir va trobar, com se sol dir bona sabata en son peu. La persona per ell atacada, que en altres épocas ha exercit als càrrechs polítichs, va trobar al tipo en la Rambla, y demanantli explicacions y no rebentias satisfactorias, va tombarlo als seus peus á la primera bofetada. Per fortuna del caigut,

passaban en aquell moment quatre soldats, que li van treure del demunt al que tan fortament lo castigaba.

No's creguin los nostrns lectors que l' atropellat sigui débil, al contrari, es fort com un toro, á pesar de lo qual, al ser alsat de terra pe'ls soldats, va encaminarse al Sub-govern en demanda d' auxili per durant la seva permanencia en Figueras, y no creyentse encara prou *segur* va creure prudent anársen l' endemá en lo primer tren.

No fora estrany que després digués que ha sigut objecte d'una entusiasta recepció en Figueras.

Es lamentable que 's degui arribar á tals extrems, pero devegadas certs insults dirigits per qui te bon quidado en amagar la ma, fan perdre la paciencia al home mes calmos.

Per lo demés, y encara que la excitació no es tant forta, segueix preocupant al pais lo temor d' una guerra ab Fransa, cosa natural es poblacions fronterissas, que son las que mes pateixen en tals casos.

Lo Corresponsal.

Comunicat

Sr. Director del DIARI CATALA.

Molt senyor meu: En vista de una maliciosa y falsa fulla volant que ha fet correr don J. Hospital; ting de mereixer de vosté se serveixi insertar en son apreciable periódich lo següent:

AVIS AL PUBLICH.

Encare que no soch contractista del ferrocarril de Valls á Vilanova á Barcelona vaig tindre la desgracia, ab unió de don Joseph Rovira, de contractar ab don J. Hospital, ab referencia á obras de aquella vía férrea en construcció. Dich gracias, perque lo tal Hospital, de nació francés, ha resultat esser persona de cap arraigo ni responsabilitat, y excusat ab aquestas circumstancias, ha deixat de cumplir los compromisos que tenia ab mí y ab lo senyor Rovira, ocasionantnos grans perjudicis; y ha deixat de pagar lo que deu á varias personas que li proporcionaren materials, y als mateixos trevalladors jornalers que empleaba en las obras.

Aquesta conducta me obligá á donarli per endavant alguns fondos—quan encara tenia confiansa ab ell—y per consideració als trevalladors vaig desembolsá després lo necessari pera pagarlos hi alguns setmanals, cosas abduás á que no estaba obligat per la contracta, y que han donat per resultat lo que avuy per avuy lo *infrascript don Cristófol Juandó no solament deu res al J. Hospital, si no que acredita del mateix importants quantitats per adelantos fets, obras suplertas y perjudicis sufrerts.*

Los tribunals son los cridats á resoldrer aquestas qüestions, de cap interés pera lo públich, y de aixó se ocupan y ocuparán. A ne ells me'n aniré desde luego pera obtindre reparació de la injuria que se m' ha inferit. Apesar de que'm sobra rahó pera queixarme, no haguera molestat la atenció del públich, á no esser la fulla volant aludida, quals falsas afirmacions no he pogut, ni he volgut deixar passar sense lo correctiu que mereixen, ó siga desmentintlas categoricament.

Agrahit, senyor Director, á la amabilitat de vosté, me repeteixo son affm. y s. q. b. s. m. —C. Juandó.

Secció Oficial.

Ajuntament constiucional de Barcelona. —Don Anton Reixach se servirá presentarse en lo Negociat segon de la Secretaria Municipal pera enterarli d'uy assumpto que le interessa.

Barcelona 4 Desembre de 1880.—L' Arcaide Constiucional President, Enrich de Duran.

Ferrocarril de Valls á Vilanova y Barcelona.—En virtut d' aorot de la Junta de Govern d' aquesta Companyia se treu á subasta la construcció de las obras de fábrica, de esplanació y túnels del tros comprés entre los kilómetros 20'00 y 35'00 de la primera secció ó sia entre la estació de Salamó y la del Vendrell.

Los plechs de condicions y modelos de proposició están de manifest desde avuy de deu á dotze del demati y de tres á cinch de la tarde en las Ofissinas de la Societat, (Aragó 339, principal) admetentse proposicions en plech tancat pera dita subasta fins las 12 del demati del 15 de Desembre próxim en que la mateixa tindrà lloch.

Barcelona 23 Novembre de 1880.—Lo Director gerent, Francisco Gumá.—P. A. de la J. de G.—Agustí Pujol, Secretari.

Administració principal de correus de Barcelona.—Lista de las cartas, impresos y mostros detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueta en lo dia de la setxa.

Lluís Rodriguez, Manila.—Eustaquio Alonso, idem.—Patrici Marcellau, Antípola.—Josepha Pailarés, Bot.—Carlota Ramirez, Cañete.—Elisa Carbó, Madrid.

Barcelona 2 Desembre de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Cos de Telégrafos.—Telégramas rebuts en lo dia de la setxa y detinguts en dita ofissina per no trobarse á sos destinatarios.

Sevilla. Munsech, carrer Santa Agna, 1.—Corunya. Lluís Pomar, sens senyas.—Saragossa. Cárme Padris Casamada, Gignás, 8, bis.—Mosco. Emili Zuende, Manufacture Rudjamesen Bertran.—Pont del Vaud. Ramon Rovira, sens senyas.—Southanton. Mercé Wiwilier, Plassa Relloje, 2, quart, segona.—Reus. Noguera, Hospital, 76, entressuelo.—Villajoyosa. Maria Leger, carrer Major, 11.—Cervera. Ferrer, Comers.

Barcelona 3 Desembre de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Escorxador. Relació dels caps de bestia morts son pes é import dels drets que han pagat en lo dia 29 de Novembre de 1880.

Bous, oo.—Vacas, 46.—Badellas, 31.—Moltons, 529.—Machos, 11.—Cabrits, oo.—Crestats, 34.—Total de caps, 651.—Despullas, 356 pessetas, 08 céntims.—Pes total de las mateixas, 16175.—Dret, 24 céntims.—Recaudació, 3882 pessetas 00 céntims.—Despullas, 356'08.—Total, 4238'08. Tossinos á 25 ptas. 142.—Total 3550.

Defuncions.—Desde las 12 del 3 á las 12 del de Desembre.

Casats, 3.—Viudos, 2.—Solters, 1.—Noys, 4.—Abortis, 0.—Casadas, 2.—Viudas, 1.—Solteras, 0.—Noyas, 4.

Naixements.—Varons, 12.—Donas, 2.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA.

Embarcacions entradas en lo dia d' ahir.

De Newport vapor inglés Lord Bute ab carbó. De Otchacot berganti italiá Carlottina ab blat. De Cete vapor Joven Pepe ab patatas. Ademés 7 barcos menors ab efectes.

Despatxadas.

Pera Havre vapor inglés Dettrel ab efectes. Id. Cete berganti francés Jacques. Id. Liverpool vapor Donata. Id. Cete vapor Navidad. Id. Cádiz vapor correo España. Id. Sevilla vapor Lafite. Id. Id. vapor Cámara. Id. Alicante vapor San José. Id. Cienfuegos corbeta Teresa. Ademés 6 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera Liverpool vapor Leon. Id. Baenos Ayres polacra goleta Gabriela. Id. Cete berganti francés Jacques. Id. Habana vapor España. Id. Marsella vapor San Fernando.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 4 DESEMBRE DE 1880.

Lóndres, 90 d. fetxa, 48'15 per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista 5'03 1/2 p. per id.
Marsella, 8 d. vista, 5'03 1/2 p. per id.

8 DIAS VISTA.			
Albacete.	1 3/4 dany.	Lugo.	3/4 »
Alcoy.	1/4 »	Málaga.	1/4 »
Alicant.	1/4 »	Madrid.	1/8 »
Almeria.	3/8 »	Murcia.	1/2 »
Badajós.	3/8 »	Orense.	3/4 »
Bilbao.	1/2 »	Oviedo.	1/2 »
Búrgos.	1/2 »	Palma.	5/8 »
Cádiz.	1/4 »	Palencia.	1/2 »
Cartagena.	1/4 »	Pamplona.	1/2 »
Castelló.	5/8 »	Reus.	1/4 »
Córdoba.	1/4 »	Salamanca.	3/4 »
Corunya.	1/2 »	San Sebastián.	1/2 »
Figueras.	5/8 »	Santander.	1/4 »
Girona.	5/8 »	Santiago.	3/8 »
Granada.	3/8 »	Saragossa.	1/8 »
Hosca.	5/8 »	Sevilla.	1/8 »
Jerés.	1/4 »	Tarragona.	1/4 »
Lleyda.	5/8 »	Tortosa.	3/4 »
Logronyo.	3/4 »	Valencia.	par »
Lorca.	7/8 »	Valladolit.	3/8 »
		Vigo.	1/4 »
		Vitoria.	1/2 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 21'87 1/2 d. 21'92 1/2 p. Id. id. exterior em. tot. 22'70 d. 22'80 p. Id. id. amortisable interior. 41'50 d. 41'75 p. Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 43'25 d. 43'50 p. Id del Banch y del Tresor. série int. 100'25 d. 100'50 p. Id. id. exterior, 100'50 d. 101' p. Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 99'75 d. 100' p. Id. del Tresor Isla de Cuba 94'65 d. 94'85 p. Cédulas del Banch hipotec. d' Espanya, ' d. ' p. Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª série 100' d. 100'50 p. Accions del Banch hispano colonial, 136' d. 136'25 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 160' d. ' p. Societat Catalana General de Crédito. 217' d. 217'50 p. Societat de Crédito Mercantil, 46' d. 46'25 p. Real Comp. de Canalisació del Ebro, 13'40 d. 13'60 p. Ferrocarril de B á Fransa, 136'50 d. 136'63 p. Id. Tarragona Martorell y Barcelona, 2'9' d. 260' p. Id. Nort d' Espanya, 74' d. 74'23 p. Id. Almansa Valencia y Tarragona, 97' d. 98' p. Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 72'25 d. 72'65 p. Id. Valls á Vilanova y Barcelona, 57' d. 58' p.

OBLIGACIONES.

Empréstit Municipal, 101'50 d. 101'75 p. » » emissió 1.er Janer 1880, 94'50 d. 94'75 » Provincial, ' d. ' p. Ferrocarril de Barc. á Saragossa, 112' d. 112'50 Id. id. id.—Série A.—62' d. 62'25 p. Id. id. id.—Série B.—62'25 d. 62'50 p. Fer-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 106'65 d. 106'85 Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 102'50 d. 102'75 p. Id. Barc. á Fransa per Figueras 63'90 d. 64'15 p. Id. Minas S. Joan delas Abadessas, 93'25 d. 93'50 p. Id. Grau de Valencia á Almansa, 52' d. 52'25 p. Id. Córdoba á Málaga, 61' d. 61'50 p. Canal de Urgell, ' d. ' p.

TELÉGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 30 Novembre de 1880, Vendas de cotó, 10000 balas. Mercat sens variació. Baiva 3/32 pera entregar. Ahir alsa 1/16 per americá. Indias baixa 1/16 per á entregar. Nova-York 29 Novembre. Cotó 12 or. Arribos 81000 balas en 3 dias.

COTISACI Óoficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres, del dia 4 de Desembre de 1880.

Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. °/o. 21'82 1/2
» ext. 22'60
Deuda amort. ab interés 2 p. °/o int. 42'55
Bonos del Tresor de 2,000 rals. 100'40
Id. generals per ferrocarrils. 43'20

TELEGRAMAS particulares de las Bolsas de Madrid Paris y Lóndres.

Madrid.—Consolidat interior. 21'82 1/2
Subvencions. 43'20
Amortisable. 42'30
Bonos. 100'40
Paris.—Consolidat interior. 20'43
» exterior. 21'37

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 21'82 1/2 diner y 21'85 paper.

PRIMER CONGRÉS CATALANISTA

DIARI DE LAS SESSIONS

segons notes taquigráficas presas per la incorporació del sistema Garriga ab copia de tots los documents oficials referents al mateix Congrés.

(Continuació.—N.º 31.)

LO SENYOR PRESIDENT. Se va á llegir la esmena que presenta lo senyor Enrich Soler.

(Lo senyor Secretari la llegeix). ¿Vol lo senyor Soler apoyar la esmena?

LO SR. SOLER. Me sembla que no 's necessitan moltes paraulas per ferho. Dat lo cas de que las Diputacions no arbitressin ó proporcionessin recursos tindriam una Academia sense medis de vida; per lo tant me sembla que 'ls Académichs podrian buscarlos per sí mateixos; pero com si lo Congrés no 'ls autorisaba per aixó, qui sab si tindriam reparo en ferho y com que de aquestos medis materials no se 'n ha parlat, per aixó he demanat la paraula.

LO SR. FELIU Y CODINA (don Anton). Demano la paraula en contra.

LO SR. PRESIDENT. Te la paraula lo senyor Feliu per usarla en contra de la esmena.

LO SR. FELIU Y CODINA (don Anton). Me sembla que aquesta esmena pot esser considerada com poch delicada, puig que si la aprobem sembla com que admetem la possibilitat de que las Diputacions provincials no donguin aquesta subvenció; y nosaltres hem de partir de la base de que las Diputacions provincials catalanas no 's farán sordas á la veu del Congrés Catalanista. Pero en lo cas improbable de que aixó succehís y de que las Diputacions catalanas no donguessin res; senyors ¿qui sostindrà la Academia de la Llengua Catalana? Catalunya en pes la sostindrà. (Aplausos).

LO SENYOR PRESIDENT. Se va á procedir á la votació de la esmena del senyor Enrich Soler. Los que la aprobin quedin sentats; los que no, que se aixequin. (No s'aproba). Queda desaprobada ó retxassada la esmena per gran majoria. Se va á procedir á la votació del article. Los que lo aprobin, quedin sentats, tos que 'l retxassin que se aixequin. (Se aproba). Queda aprobada la base adicional; per consequent queda aprobada la formació de la Academia de la Llengua Catalana. Y com considero, senyors, que aixó es un fet importantísim y trascendental per Catalunya, jo desde aquí os demano un aplauso; pero nutrit, per la futura Academia de la Llengua Catalana. (Estrepitosos y repetits aplausos). Ara os demanaré una aclaració á las bases aprobadas. Crech que 's pot autorisar á la Mesa, perque manifesti que lo desitx unánim del Congrés es que la Academia treballi ab totes sas forsas, pera que pugui arribar á ser reconeguda com Academia oficial. Aixó que os indico, crech que 's podria dir á la Academia y per lo tan la Mesa en nom del Congrés farà aquesta manifestació á la Academia tan prompte com arribi á constituirse. (Be, be).

LO SR. MORROS. Demano la paraula. Habentse reconegut per tots la necessitat imperiosa de que s'estableixi quan antes la Academia y veient lo entussisme ab que han sigut acullidas aquestas paraulas de la Mesa, proposo que aquest acort prengui lo carácter de executiu, y sens tenir que esperar fins l'altra sessió s'executi. (Sí, sí).

LO SENYOR PRESIDENT. Senyors, si pot desde luego la Mesa portar á execució los acorts del Congrés, comensará per la constitució de la mesa de edat de la Academia.

LO SR. DANYANS. Desitxo que 's propossi al Congrés si aproba, que se signifiqui á la Academia que lo dia que 's constituheixi ho fassi en lo Congrés.

LO SENYOR PRESIDENT. De totes maneres lo dia en que la Academia estigui constituída, si lo Congrés está reunit, la invitarem á venir á lo Congrés; pero no podem acordar res respecte de lo que farà un Cos que encara no ha nascut.

LO SR. MALUQUER. Senyors: Jo crech que á la Academia debem deixarli tota la llibertat y autonomia possible; crech que lo millor puesto pera constituirse es un puesto oficial, com per exemple lo de la Academia de Bonas Lletres, que no crech se negui á cedirli son local. Jo crech que si la Academia se constituís aquí, la fariam

massa dependir del Congrés; puig ja 'n dependirá bastant, per la circumstancia que de aquí haija sortit la seva formació.

LO SR. DANYANS. Jo no vull coartar la llibertat de ningú; pero sols demano que se la inviti á constituirse aquí, perque lo Congrés la aplaudeixi; perque no crech que la Academia quedi deshonrada per venir aquí... (Rumors).

LO SR. MALUQUER. Jo crech que basta que del Congrés haija sortit la constitució de la Academia; pero que en lo demás debem deixarla en llibertat complerta. Ara que se la inviti, si lo Congrés está encara constituít y que se la rebí ab los aplausos de tots en bona hora, pero ferla dependir del Congrés hasta lo punt de que vinga aquí per reunir-se ó constituirse, (que es lo que jo habia entés) crech que no es procedent.

LO SR. PRESIDENT. Crech donchs que lo que deya la Mesa es lo que conciliaba y concilia tots los parers. La Academia se constituirá ab tota la solemnitat que es necessaria per un acte de tal naturalesa; si una vegada constituída está reunit lo Congrés, la Mesa, en nom del Congrés, invitará á la Academia á que vinga aquí, com invitada, pera rebre los aplausos vostres. Crech que aquestos son los sentiments generals del Congrés, y per lo tant aixís se realisarà. Habent passat ja bastant de la hora acostumada, se suspen la sessió de avuy y lo dia en que continuarà se anunciará oportunament y com sempre, en los periódichs.

Sessió del dia 25 d' Octubre, celebrada en lo teatro del Tivoli.

Ab la mateixa asistencia de membres del Congrés, convidats y públich, va obrirse la sessió baix la presidencia de D. Frederick Soler; ocupant los restants llocs de la Mesa lo vicepresident senyor Arabia y los Secretaris Srs. Maluquer y Arús y Arderiu.

LO SR. PRESIDENT. S'obra la sessió. Lo Sr. Secretari se servirà llegir l'acta de la anterior.

(Lo Sr. Secretari la llegeix)

LO SR. PRESIDENT. ¿Hi ha res que dir sobre l'acta?

LO SR. MORROS. Demano la paraula per fer una petita observació.

LO SR. PRESIDENT. Pot ferla. Lo Sr. Morros te la paraula.

LO SR. MORROS. Hi ha hagut per part d'alguns l'idea de desfigurar los sentiments del Congrés Catalanista. Desitjaria que al manifestar en l'acta que 's va aplaudir la constitució de l'Academia, aixís com diu que hi hagué un triple y unánime aplauso, se fes constar únicament que fou unánime, perque aquesta paraula triple no fos interpretada ab una significació que no té y evitar d'aquesta manera suposicions equivocadas. Desitjaria que 's digués aixó ó que 's posés al mateix temps que fou unánime que foren mes de tres los aplausos.

LO SECRETARI SR. ARÚS. Desitjaria esplicacions d'aixó.

LO SR. MORROS. Es á dir que en lloch de tres podria dirse que foren quatre ó de qualsevol manera, pero que no 's digués que foren tres.

LO SR. PRESIDENT. Constará en l'acta. Continua la discussió que va quedar sospesa sobre la unificació de Códichs. Pero avans de entrar en ella te la paraula lo Sr. Arabia.

LO SR. ARABIA. Senyors: La Associació d'Excursions Catalana que indignament presideixo, desde 'l moment que s'iniciá l'idea del Congrés Catalanista s'ocupá del modo d'obsequiar als membres d'ell, y cregué que 'l mellor obsequi seria oferirlosi una exposició dels seus treballs, pero una exposició no preparada, sino una mostra á fi de que 's pogués veure y sorprendre per dirho aixi lo que es la Associació. Obhint á aquest pensament la Associació d'Excursions Catalana donará una vetllada en lo seu local (Foment de la Producció Espanyola, Gegants 4, primer.) (Llegeix lo programa de la vetllada). Ab aixó, la Junta Directiva m'ha encarregat que invités á tots los membres del Congrés, y que us assegurés que considerarà com á un obsequi particular lo que hi concorri lo major número possible. (Aplausos).

UN SR. INSCRIT. Demano la paraula.

(Seguirá.)

SECCIÓ DE MODAS Y LABORS

MODAS

Figuri de Paris.

Després de set setmanas de forsós silenci, á la fi puch pendre la ploma per saludar á mas amables lectoras y tornar á emprendre mas petites revistas, sentint no haberlos pogut esser útil en lo comens de la temporada, qu' es la época de la compra ó recomposició de vestits y sombreros.

Per los modelos que haurán vist en las botigas de géneros de senyora, mas lectoras haurán notat com las modas qu' han presentat mes novetat, jo 'ls hi las habia ja anunciadas ab alguns mesos d' anticipació.

En aquest cas, está lo *Lureot veronés* que s' ha conegut aquí ab lo nom de cós elástich y que 's pot assegurar, continuarà triunfalment son regnat per tot lo present hivern, encara que induptablement, sufrirá algunas modificaciones, tant en lo color com en los adornos, puig los que per ara 's portan llisos, no tardarán molt en usarse brodats de grans d' azabatxe d' or vell y d' arco iris.

Aixís mateix 'ls hi habia anunciat la moda dels caputxons á la que s' ha tractat de donarli una significació, que crech está desprovida de fonament, puig tothom pot recordar que deu anys enrera los abrichs anomenats *impermeables*, tots portavan son corresponent caputxon, sens que ningú pensés en donarli la significació que se li dona avuy.

Relativament á etxuras, continuan imperant los vestits curts y estrets, los cossos ab puntxa davant y darrera acabant ab una banda de seda de dos pams d' ample nuada ab un gros llás ó senzillament ab un tom al davant, com los cinturons *Ana d' Austria*, las mànegas estretas fins á marcar lo brás. En quant á abrichs, ab mes ó menys modificaciones son los mateixos del hivern passat, encara que ab tendencia á ésser mes llarchs y ajustats al cós.

Las robas mes favorescudas per las damas verament elegants, son las pelfas que 's poden combinar en fall ó ab *diagonal* de bona llana, y per guarnició d' abrich, las pells de tota mena.

Novembre de 1880.

ESPLICACIÓ

DELS GRABATS

NOS MODELOS DE CONFECCIONS.

Número 1.—Visita *Marie-Stuart* en satí lutre. Lo cos de la visita se compon del davant y de dos trossos reunits per una costura al mitx de l' esquena, fixantse sa part alta á l' altura de la cintura. Vé després la mànega que passa sobre l' espatlla y 's completa per la pesa de l' esquena. Una petita butxaqueta xa va á l' interior de la mànega. Una pellissa de ploma tot al torn de la visita y una banda de satí festonejat brodat de perlas al entorn de la mànega y de la part d' esquena que forma lo mes alt de la visita.—Sombrero de satí lutre bordejat de *peluche* ab roba de satí y ram de plumas ombrejadas.

Números 1 y 2.—Nos modelos de confeccions.

Número 2.—Visita *Robertie*, en vellut otmá negre. Los devants son agafats per una costura en lo punt en que acaba la mànega. Aquesta, que passa per sobre l' espatlla y 's completa per una butxaca, forma lo costat de

l' esquena. Una passamanería de perlas segueix los devants y bordeja la visita; se repeteix sobre la mànega, que además va guarnida de gayeta (*azabache*).—Sombrero de satí or ab flors del mateix tó.

SECCIÓ DE ANUNCIS

PASTA PECTORAL DEL DR. ANDREU.

Remey segur contra tota classe de tos per forta é incómoda que siga.

Classificació de las virtuts de aquesta pasta en las diferents varietats que presenta aquesta enfermetat.

LA TOS ronca y fatigosa, qu' es síntoma casi sempre de tísis y catarros pulmonars, disminueix moltíssim ab aquest medicament rebaixant per complet los accessos violents de tos, que contribueixen molt al decaïment dels malalts.

LA TOS contínua y pertinás produïda per moltes pessigollas en la garganta, á voltas de carácter herpétich, se corregeix al moment ab aquesta pasta y desapareix luego ab l' aussili d' un bon depuratiu.

LA TOS seca, convulsiva, interrompuda moltes vegadas per sofocació, com passa als asmáticos y personas excessivament nerviosas per efecte d' una gran debilitat, se combat perfectament ab aquesta pasta pectoral.

LA TOS ferina ó de coqueluche, que ataca ab tanta pertinencia als noys causantlosi vòmits, desgana y fins esputos sanguíneos, se cura ab aquesta pasta, majorment si se l' acompanya algun decuit pectoral y analéptich.

LA TOS catarral ó de constipats y la dita vulgarment de sanch, ja sia fresca ó crónica, se cura sempre ab aquest preciós medicament. Son numerosíssims los exemples de curacions obtinguts en personas que de molts anys patian semblant tos, tan incómoda y pertinás, que 'l mes petit constipat se reproduhia d' una manera insufrible.

S' han d' advertir que moltes tísis pulmonars prevenen d' una simple tos, ocasionada per un constipat mal cuidat.

Aquest gran medicament es, pues, sempre segur pera curar en uns cassos y combatre en altres una enfermetat de quals terribles resultats se veuen diariament exemples.

ALIVI Y CURACIÓ DEL **ASMA** Ó SOFOCACIÓ DE TOTA CLASSE

PER LOS CIGARRETS BALSÁMICHS Y 'LS PAPEPS AZOATS.

Remey prompte y segur que penetra directament, en forma de fum dintre del aparato respiratori.

Fumant un sol cigarro encara que en los atacs mes forts d' asma, se sent al instant un gran alivi. La expectoració se produheix mes facilment, la tos s' alivia, lo pit funciona ab mes regularitat y 'l malalt respira després llibrement.

Aquestos cigarrets portan una boquilla tan cómoda que no embruta 'ls dits y 's aspira 'l fum ab extraordinaria suavitat, poguent fumarlos las senyoras y personas mes delicadas.

Los atacs d' asma per la nit s' calman al instant ab los papers azoats, cremantne un dintre la habitació; de modo que 'l malalt que 's veu privat de descansar, sentintse després un agradable benestar que 's converteix en lo mes apacible son.

Depòsit Central d' aquestos medicaments: Farmácia de son autor en Barcelona, y s' trobaran també de venda en las principals Farmácias de totas las poblacions d' Espanya y d' América, aixís com en Fransa, Italia y Portugal.

SOLUCIÓ CASES

de clorhidro fosfato de cals.

Unica aprobada y recomenada, per la Real Academia de Medicina y demás corporacions médicas, que la recomanan eficazment com 'l mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tísis, falta de appetit, etc., sustituhint ab ventaja á la de Coire.—Al por major Senyors Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

AMBARINA-VEHIL.

La mellor pasta pectoral pera combatrer en alguns cassos y curar en los mes

LA TOS

PER CRÓNICA E INVETERADA QUE SIA.

Vidrieria, 2 y 4, Barcelona.

CAIXA, 6 rals.

Curació radical de dolor de caixals.

No mes extraccions: s' calma instantaneament lo dolor per medi d' un nou descubriment assegurant la curació. Plassa Sant Agustí Vell, número 15, pis tercer. Horas de consulta de 10 á 4.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 4.

Don Ignasi Maria de Ferrán y de Ribas.— Enterro á dos quarts d' onze matí. Casa mortuoria, Passatge de la Pau, 10, pera acompanyar lo cadávre á la iglesia de la Mervé y d' allí al Cementiri.

FABRICA DE MANGUITERIA

DE

AGUSTÍ FERRER Y COMPANIA

CARRER DEL BRUCH, N.º 4.

Grandiós y variat assortit en manguits, manteletas, alfombras, tapa-cotxs, mantas de viatge, gorras, tapabocas pera caballer, guarnicions pera abrichs, etc. etc. En la mateixa casa se trobará un magnífich assortit en artilles de punt de llana pera senyoras y noys, de las mellors fábricas estrangeras, com son mocadors, mantellinas, toquillas, manteletas, abrichs y capetas, etc. etc. Tot arreglat á preus sumament baratos.

MEDICAMENTS LLEGÍTIMS

EXTRANGERS.

'S reben directament de Fransa, Inglaterra, Estats-Units de América, Alemania, Italia, etc.

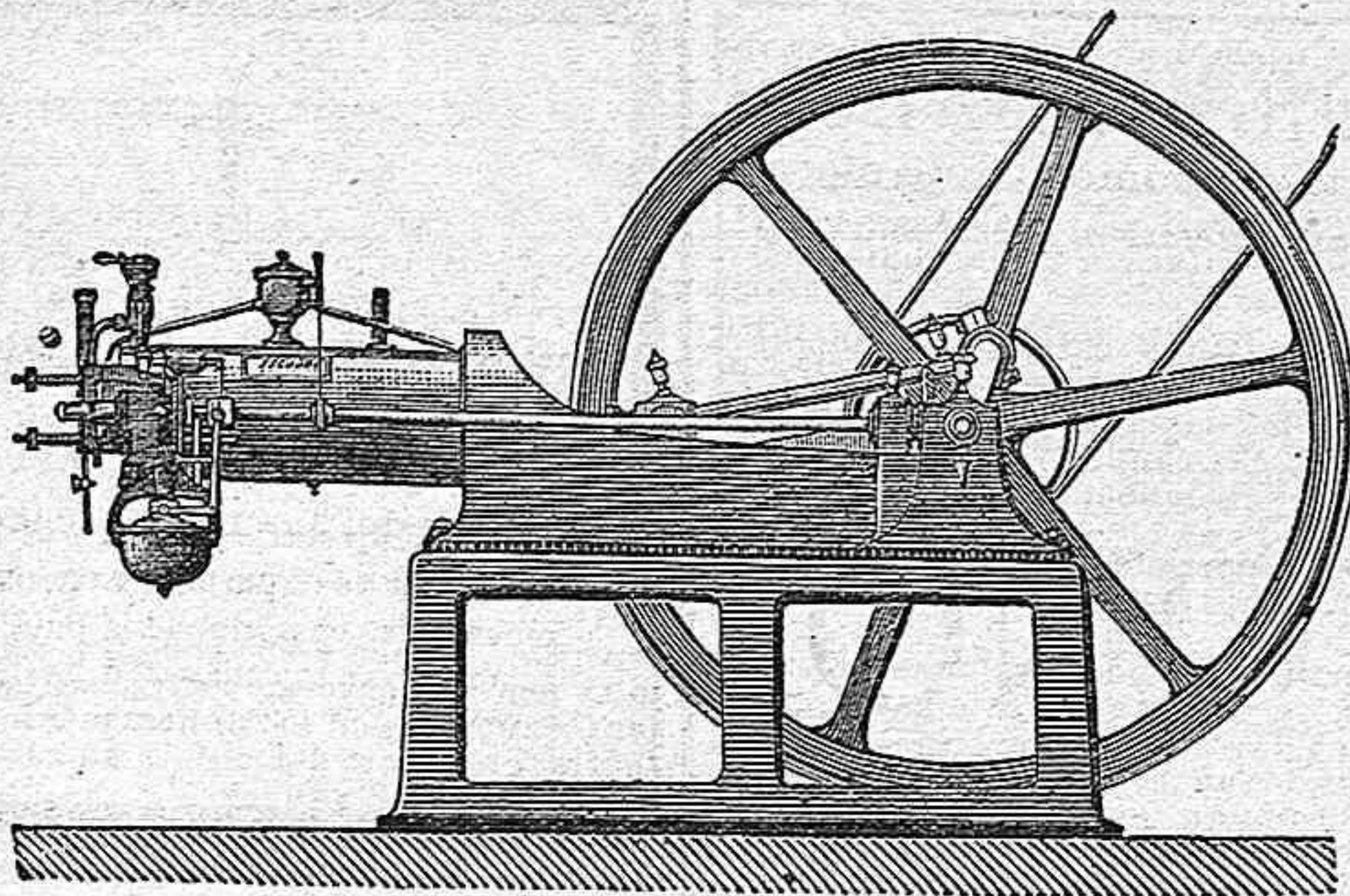
Al por major y menor: Preus reduhits.

DIPÓSIT: S. Alsina, PASSATJE DEL CRÉDIT, 4.

TRAJOS á 25 pessetas, americanas á 15, pantalons á 8, capas á 40, karrichs á 25. Inagotable assortit de géneros de novetat pera la mida. La Moda, Sant Pau, 26.

MIQUEL ESCUDER

FÁBRICA EN LA BARCELONETA.

SUCURSAL, HOSPITAL n.º 6, BARCELONA.

FABRICA DE MOTORS MOGUTS PER GAS

De mitx, 1, 2, 3, 4 y 5 caballs de forsa, perfeccionats, sólits y á preus molt econòmichs.

GARANTITS.

FABRICA DE MÁQUINAS PERA COSIR

De tots los sistemas mes adelantats fins avuy, y las tan renombras AURORA pera familias e industrials.

VENDAS A PLASSOS.

PERFUMERÍA FINA ESTRANGERA. ESPECIALITAT

en sabons, polvos y essencias de tocador de las principals fábricas francesas.

VENTA AL DETALL, PREU DE FÁBRICA PASATJE DEL CRÉDIT N.º 1, ENTRESSUELO

PASTILLAS DE NIELK

DE CLORAT DE POTASSA COMPRIMIDAS

PERA LAS

ENFERMETATS DE LA GARGANTA

Anginas agudas y crónicas, bronquitis, ulceracions bucals y faringeas, salivació mercurial, fetidesa d' alé, estinció de la veu, difteria, croup, etc. etc.—Preu o rals capsá. Se ven en las principals farmácias.—Depósit general Dr. Masó, Rambla dels Estudis, número 9, Barcelona.

CROMOS

novament arribats, desde 4 duros 'l miller ab impressió.—Gran assortit de coleccions.

SOBRES

comercials ab membrete desde 30 rals l' milé.

AL ESCUT CATALA.—TRES LLITS, 5.

RASPAIL

Ultim manual de la Salut, lo mes complert de tots, ab notas aclaratorias; diccionari de paraulas ténicas en castellá, catalá y francés; causas y defensas, gran farmacopea y cassos práctichs per lo Dr. Puigferrer. Méto al que deuen sa salvació molts desahuciats en tífus, tisis, venéreo, herpes, reumatisme, etc.—Se ven, carrer de Sant Pau, núm. 13, pis primer, porta primera.

EDUARDO LOPEZ.

Clases de cálculo mercantil, teneduría de libros, reforma de toda clase de letra, ortografía y correspondencia comercial.

á satisfacció del alumno.

Véjintse sos quadros. Viu, Cárme, 19, 1.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntad del pacient ab l' Elíxir de Gargiga.

De venda en sa farmácia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

TINTORERÍA

de Agustinoy, Sant Ramon, 17.

Un sobretodo tenyit	12 rals.	Rentat,	9
Un Jaqué	10 »	»	8
Americana	8 »	»	7
Un pantalon	7 »	»	4
Una armilla	4 »	»	2'50, 15

AVIS

Se colocan caudals desde 2,000 rals á 50,000 ab bonas garantias, produhint de 5 á 10 pessesas cada dia segons los capitals, quals interessos se pagan per mesadas. Rahó Fernando VII, 29, segon.

Curació de las malalties DE LA VISTA.

Tractament especial que excluheix cáustichs y operacions. Grans y positius resultats. Consultas de 12 á 2 y de 6 á 8.

ASALTO, 27, primer.

Gratis als pobres de 3 á 4

BARCELONA.

FARMACIA DE AGUILAR.

FERRO DIALISAT AGUILAR.

Preferit per los metjes mes eminentes als altres ferruginosos pera combatre la anemia, clorosis, debilitat, extenuació, etc.—Frasco 12 rs. Dolsos de ferro dialisat, bismut y pepsina pera la curació de las irritacions del ventrell y del tubo digestiu. Aixerop de ferro dialisat, Los mateixos usos que l' anterior, essent agradable al paladar.—Preu del frasco 2'50 pessesas. Véjintse los prospectes.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37.

BARCELONA.

Batista Costa, dentista.

Doctor en medicina y cirugía dental.

Garantisa tota classe de pessas y dentaduras artificials sense ganxos ni ressots. Especialitat en la curació de las enfermetats dentarias sens extraurer los caixals.—Llibreteria, 10 y 12, pis segon.

Enfermetats de la

MATRIS

Proventas delembrás, part, abort.—Tractadas per VIDAL-SOLARÉS, doctor en Medicina y Cirujía de los facultats de Madrid y Paris.—Especialista en las referidas afecciones y antich metje estern per oposició dels següents Hospitals de Paris: Pitié, dedicat al tractament de las enfermetats de la matriz Enfants Mala les, ó asilo de noys malalts, y Des Cliniques, dedicat á las donas embarassadas y paridas.

Carme, 3, principal.—Reb de 2 á 4.— Los días festius de 9 á 11 del dematí.

ANÍS DEL MONO.

Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots quants son coneguts fins avuy.

De venta en totas las dulcerías, tendas de comestibles y cafés.

ABONO ESPECIAL

Pera la vinya y arbres fruyters.

Aumenta la cantitat y millora la calitat del fruyt sens esterilisar la terra; fortifica 'ls ceps fentlos resistent a la filoxera.

Dirigirse als senyors Andreu, Estruch y Companyia, Ronda Sant Pere, 176, ó á sos representants en las principals poblacions agrícolas.

ENFERMETATS

de las

VIAS URINARIAS

VENÉREO, SÍFILIS, ESTRENYIMENTS, MAL DE PEDRA, CATARRO DE LA VEIXIGA, etc., etc.

Lo Dr. Salvar, especialista en ditas enfermetats, premiat en públicas oposicions, emplea ab la duració quants medis están en us en las clinicas de Paris y altrás del extranjer. Rep de 11 á 1 y de 6 á 8. De 5 á 6 exclusiu per las senyoras. Portaferri-sa, 11, 1.º.

TELEGRAMAS

Noticias del exterior

Segons los darrers telégramas dels diaris extrangers.

Dublin, 1.—La venda d' armas ha pres grans proporcions en lo comtat de Waterford. Tota la població del comtat está armada fins á las dents.

Numerosos processos, y entre ells lo del assés del senyor Boyd, comensarán dilluns. Se temen desórdres.

Ragussa, 1.—Lo comité de la Lliga s' ha dissolt.

Cinch mil montenegrins ocupan Dulcigno.

Lisboa, 2.—Lo coronel de Castro, director de l' Escola militar, ha sigut nomenat ministre de la Guerra.

Londres, 2.—Es un cos de 693 homes d' infantería de marina (y no de 500) que ha sigut enviat á Irlanda.

Un meeting agrari ha tingut lloch á Balla (Irlanda); quatre mil personas hi assistiren. Las resolucions adoptadas censuran lo procés contra M. Parnell y recomanan als terratinents de no pagar lloguers excessius.

M. Parnell ha retornat de prompte á Dublin.

Washington, 2.—La comissió franco-americana encarregada d' arreglar las indemnizacions degudas als nacionals francesos y americans, tindrà sa primera reunió oficial lo 22 de Decembre.

Telégramas particulares

Madrid, 3, á las 5'45 tarde.—Aviat se pro-

cedirá á la elecció de diputats á Corts en 14 districtes vacants.

Ha mort lo senador Sr. Ruiz Parra.

S' eleva á una gran suma l' import de las carpetas illegítimas descubierta en la Direcció del Tesor.

Bolsa.—Consolidat, 21'85.—Bonos, 100'20.—Subvencions, 43'25.

Madrid, 3, á las 6 tarde.—S' ha autorisat á las Hermanitas dels pobres de Sant Sebastiá pera demanar caritat, contravenint lo dictámen d' aquell Ajuntament.

Lo Gobernador de Lleyda ha suspés al Alcalde de Cervera.

Madrid, 3, á las 6'50 tarde.—Lo dilluns se remeterá en consulta al consell de Estat lo recurs de alsada interposat per la empresa del gas de Barcelona, contra la providencia del gobernador sobre lo recárrech imposat al gas pera cubrir lo déficit municipal.

Madrid, 3, á las 7'15 nit.—Lo senyor Carvajal ha pronunciat un brillant discurs en lo banquet ab que ha sigut obsequiat en Málaga aconsellant la unió de la democracia y lo respecte á la religió. Ha combatut als federals y enaltit las virtuts cívicas dels senyors Pí y Margall, Ruiz Zorrilla, Salmeron, Castelar y Martos. Lo senyor Carvajal ha sigut molt aplaudit. Los concurrents al banquet eran 350.

Madrid, 4, á las 5'30 tarde.—Lo dia 1 del actual se comensarán los exercicis que han de celebrarse pera cubrir las vacants que existeixen en lo cos de capellans castrens.

La funció religiosa que 'l cos d' artillería dedica en lo dia d' avuy a Santa Bárbara ha estat lluhidíssima.

Han sigut presos en l' Habana uns defraudadors de l' Hisenda ab falsificacions del paper sellat.

LA REVOLUCION en la Hacienda del Estado,

Las Provincias

Y LOS MUNICIPIOS.

Obra escrita per Fernando Garrido. Al preu de duas pessetas se trova de venta en la librería de Teixidó y Parera, Pí6, y en l' Administració d' aquest DIARI.

LA CONFIANZA.

Carrer Arch del Teatro, 11, segon, primera.

Compra papers d' empenyo d' or, plata y objectes de valor.

Anticipa diner sobre alhajas y robas bonas al mitx per cent al mes, encarregantse de depositar los objectes en lo Monte y donant als mutuaris 'l resguart del mateix Monte.

Operacions d' aduanas.

Anticipacions sobre géneros.

Idem ab hipotecas ó bons pagarés.

Reb capitals en depósit.

Las oficinas están obertas desde las 9 matí fins la 1 y de las 3 fins á las 6 de la tarde.

ARTUR B. SENDRAS

Cirurgiá dentista.

En son viatge al extranjer pera los adelantos en sa especialitat en enfermetats de la boca, ha obtingut al mateix temps nous procediments en pessas dentarias, lo mes imitat al natural.

Hospital, 27 y 29, pis segon, dreta.

Lámparas pera petróleo.

Acaba de rebrens un gran assortit procedent dels Estats Units, de forma elegant, mexero de potent llum, sens olor y ab tubo de cristall especials. Preus totas montadas, desde 20 á 180 rals una. Passatge de la Paz, núm. 14.

Bolsa.—Consolidat, 21'82.—Bonos, 100'40.—Subvencions 43'20.

Madrid, 4, á las 9 nit.—S' ha aprobat lo projecte d' un pont pera pas superior, en la línea férrea de Valls á Barcelona.

Los diputats y 'ls senadors de la majoría 's reuniran en lo palacio de la presidencia, en los dias 28 y 29 respectivament.

Se confirma la dimissió del sub-secretari del ministeri de Governació, Sr. Serrano Alcazar, indicantse al Sr. Cadórniga pera substituirlo.

Madrid, 4, á las 9'30 nit.—S' han reunit 29 diputats y senadors fusionistas baix la presidencia del Sr. Sagasta.

Es probable que 's revoqui la providencia del gobernador civil de Saragossa, referent á la Diputació provincial.

Paris, 4, á las 6'45 tarde.—Se circula ab profusió en Irlanda una fulla revolucionaria en que se incita als colonos á no pagar lo arrendament als terratinents inglesos.

S' assegura que 'l Govern de Berlin ha manifestat á Grecia que li retirará tot l' apoyo en cas de que provoqui complicacions.

Paris, 3, á las 6 tarde.—Se ha verificat la vista instruhida á monsenyor Leston, bisbe de Valence, acusat de insults dirigits al sub-secretari Mr. Galliéres. Lo bisbe se excusa dient que 's tracta de cartas personals. S' creu que será condemnat á 18 franchs de multa, pero encara no se ha dictat sentencia.

La comissió de la Cámara que entent en la informació Cisse, celebrará demá sa primera reunió.

Imprenta La Renaixensa, Xuclá, 13, baixos.